

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК  
Кафедра соціології та соціальної роботи**

 **ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Декан факультету суспільних наук  
Остапець Ю.О.  
« 28 » серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ  
(НІМЕЦЬКА МОВА)**

Рівень вищої освіти	<b>другий (магістерський)</b>
Галузь знань	<b>23 Соціальна робота</b>
Спеціальність	<b>231 Соціальна робота</b>
Освітня програма	<b>Соціальна робота</b>
Статус дисципліни	<b>обов'язкова</b>
Мова навчання	<b>німецька</b>

**Ужгород 2024**

Робоча програма навчальної дисципліни **«Іноземна мова за професійним спрямуванням (німецька мова)»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота** освітньої програми **«Соціальна робота»**.

**Розробники: Канюк Олександра Любомирівна**, доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри іноземних мов

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 11 від «26» червня 2024 р.

Завідувач кафедри  Федір ШАНДОР

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії  Олена ПОПАДИЧ

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	1	1
	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	36	10
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54	80

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (німецька мова)» – вдосконалення володіння іноземною мовою для спеціальних цілей як засобу спілкування в усній (аудіювання та говоріння) і письмовій (читання та письмо) формі; опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ділового спілкування.

Завдання навчальної дисципліни: розвиток вмінь та навичок з усіх аспектів іноземної мови: лексики, граматики, усного мовлення, читання.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

### *Загальні компетентності (ЗК):*

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

### *Загальні компетентності (З)*

#### *Професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи»:*

З5. Здатність вчитися і бути навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації.

### *Фахові компетентності спеціальності (ФК):*

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

### *Фахові компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)*

#### *Професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи»:*

Л5. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати і розв'язувати конфлікти в професійному колективі.

### 3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

<b>Програмні результати навчання</b>	<b>Шифр ПРН</b>
Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.	<b>ПРН3</b>
Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.	<b>ПРН6</b>
Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.	<b>ПРН17</b>

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

<b>Очікувані результати навчання з дисципліни</b>	<b>Шифр ПРН</b>
По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні <u>знати</u> : – граматичні структури, що є необхідними для розуміння і продукування широкого кола текстів в професійній сфері, для побудови відповідних висловлювань; – правила синтаксису мови; – правила орфографічно і пунктуаційно правильного письма як одного із засобів комунікації в сфері професійної діяльності; – широкий діапазон лексики (у тому числі термінології), що є необхідним в професійній сфері; – функціональні фрази для ведення дискусій та презентацій.	<b>ПРН3</b> <b>ПРН6</b> <b>ПРН17</b>
По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні <u>вміти</u> : – підтримувати усну та письмову комунікацію іноземною мовою в соціально-побутовій та професійній сфері з дотриманням фонетичних, лексико-синтаксичних та граматичних норм; – брати активну участь у бесідах та обговореннях іноземною мовою, що пов'язані з особистим життям, навчанням та роботою; – аналізувати та синтезувати інформацію іноземною мовою, викладену в наукових джерелах.	



## Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Доповідь на лабораторному занятті	8	40
Індивідуальна робота	2	10
Підсумковий модульний контроль	1	50
<b>Разом</b>		<b>100</b>

### Критерії оцінювання активності на лабораторному занятті

*Виступ на лабораторному занятті – 3 бали.* Критерії оцінювання включають: 1) повноту і правильність відповіді; 2) міру усвідомленості, розуміння вивченого матеріалу; 3) володіння професійною лексикою; 4) здатність формулювати чіткі і змістовні висновки.

*Доповнення на лабораторному занятті – 2 бали.* Критерії оцінювання включають: вміння слухати попередні виступи і не повторювати сказане раніше; вміння систематизувати, узагальнювати, робити висновки; критичність; посилення на рекомендовані та самостійно підібрані джерела.

*Загальна активність студента на лабораторному занятті – 1 бал.* Критерії оцінювання включають: вагомість, логічність і коректність поставлених запитань, зауважень, коментарів, пропозицій і т. ін.; уважність, дисциплінованість; участь в дискусіях.

### Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль передбачає виконання 50 стандартизованих тестів. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: 1 бал за кожен правильну відповідь. Структура кожного комплексу завдань за модулем містить завдання для перевірки рівня засвоєння граматичного і лексичного мінімуму.

### Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

**оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:**

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

**оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує студент, який:**

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

**оцінку «добре» (74-81 бал, C) – заслуговує студент, який:**

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з помилками;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

**оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:**

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

**оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:**

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

**оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:**

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

**оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:**

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

**Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Академічна доброчесність:** Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

**Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності:** Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

**Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті:** Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та/або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

## 5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 5.1. Зміст навчальної дисципліни

**Тема 1.** Soziale Arbeit.

**Тема 2.** Berufe im Sozialwesen in der Ukraine.

**Тема 3.** Das Leben der Jugendlichen in der Ukraine.

**Тема 4.** Soziale Probleme bei Jugendlichen.

**Тема 5.** Arbeit und Arbeitslosigkeit.

**Тема 6.** Umgang mit Patienten.

Тема 7. Soziale Vorsorge.

Тема 8. Wohnen und Leben im Alten- und Pflegeheim

### 5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Soziale Arbeit	10			4	6
Тема 2. Berufe im Sozialwesen in der Ukraine	12			6	6
Тема 3. Das Leben der Jugendlichen in der Ukraine	12			4	8
Тема 4. Soziale Probleme bei Jugendlichen	12			4	8
Тема 5. Arbeit und Arbeitslosigkeit	12			4	8
Тема 6. Umgang mit Patienten	10			4	6
Тема 7. Soziale Vorsorge	10			4	6
Тема 8. Wohnen und Leben im Alten- und Pflegeheim	10			4	6
Модульна контрольна робота	2			2	0
<b>Разом за семестр</b>	<b>90</b>			<b>36</b>	<b>54</b>

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: заочна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Soziale Arbeit	10			1	9
Тема 2. Berufe im Sozialwesen in der Ukraine	12			1	11
Тема 3. Das Leben der Jugendlichen in der Ukraine	12			2	10
Тема 4. Soziale Probleme bei Jugendlichen	12			2	10
Тема 5. Arbeit und Arbeitslosigkeit	12			1	11
Тема 6. Umgang mit Patienten	10			1	9
Тема 7. Soziale Vorsorge	10			1	9
Тема 8. Wohnen und Leben im Alten- und	10			1	9

Pflegeheim					
Модульна контрольна робота	2			0	2
<b>Разом за семестр</b>	<b>90</b>			<b>10</b>	<b>80</b>

### 5.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<b>Тема 1. Soziale Arbeit</b>	4	0
2	<b>Тема 2. Berufe im Sozialwesen in der Ukraine</b>	6	2
3	<b>Тема 3. Das Leben der Jugendlichen in der Ukraine</b>	4	2
4	<b>Тема 4. Soziale Probleme bei Jugendlichen</b>	4	2
5	<b>Тема 5. Arbeit und Arbeitslosigkeit</b>	4	1
6	<b>Тема 6. Umgang mit Patienten</b>	4	1
7	<b>Тема 7. Soziale Vorsorge</b>	4	1
8	<b>Тема 8. Wohnen und Leben im Alten- und Pflegeheim</b>	4	1
	Модульна контрольна робота	2	0
	<b>Разом</b>	<b>20</b>	<b>10</b>

### 5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<b>Тема 1. Soziale Arbeit</b>	6	9
2	<b>Тема 2. Berufe im Sozialwesen in der Ukraine</b>	6	11
3	<b>Тема 3. Das Leben der Jugendlichen in der Ukraine</b>	8	10
4	<b>Тема 4. Soziale Probleme bei Jugendlichen</b>	8	10
5	<b>Тема 5. Arbeit und Arbeitslosigkeit</b>	8	11
6	<b>Тема 6. Umgang mit Patienten</b>	6	9
7	<b>Тема 7. Soziale Vorsorge</b>	6	9
8	<b>Тема 8. Wohnen und Leben im Alten- und Pflegeheim</b>	6	9
	Модульна контрольна робота	0	2
	<b>Разом</b>	<b>54</b>	<b>80</b>

### 5.5. Індивідуальне завдання

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується під час самостійної роботи і сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

№ з/п	Назва теми
1	Спілкування з дітьми та молоддю
2	Спілкування з людьми похилого віку
3	Спілкування з людьми з фізичною, психічною та розумовою недієздатністю
4	Спілкування з людьми з залежністю (алкоголь-, наркотичною залежністю, токсикоманами тощо)

5	Спілкування з людьми, які постраждали від насильства
6	Спілкування з біженцями та мігрантами
7	Практичні ролі соціальних працівників.
8	Посередницькі ролі соціальних працівників
9	Адміністративні ролі соціальних працівників
10	Дослідницькі ролі соціальних працівників

## **6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

Технічні засоби: комп'ютер, мультимедійний проектор. Засоби Microsoft Office: Microsoft Office Word (текстовий редактор); Microsoft Office PowerPoint (програма підготовки презентацій). Платформа електронного навчання Moodle.

## **7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

### **Основна література**

1. Канюк О.Л., Сенько Е.П.. Deutsch für Sozialarbeiter: навчальний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2005. 251 с.
2. Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen: Kursbuch. München: Goethe Institut. CornelsenVerlag, 2005. 134 s.
3. Levy-Hillerich D. Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen. München: Goethe – Institut Verlag, 2005. 134 s.
4. Ortman K., Waller H. Grundlagen der Sozialen Arbeit. Gesundheitsbezogene Sozialarbeit. Eine Erkundung der Praxisfelder. Schneider Verlag, 2005. 180 s.

### **Допоміжна література**

1. Гвоздяк О.М. Граматика німецької мови: навчальний посібник. Ужгород: Ліра, 2004. 576 с.
2. Гвоздяк-Фрідманська О.М., Біров І.Й. Довідник з граматики німецької мови. Ужгород: Закарпаття, 2000. 224 с.

3. Драб Н., Скринька С., Стаброз С. Практична грамати́ка німецької мови. Посібник для студентів вищих навч. закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл. Вінниця: Нова Книга, 2007. 280 с.
4. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О. Практична грамати́ка німецької мови: навч. посіб. для студ. та учнів. Комунікативні вправи і завдання. Вінниця: Нова Книга, 2002. 334 с.
5. Практична грамати́ка німецької мови: навч. посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання / [Д.А.Євгененко, О.М.Білоус, О.О.Гуменюк та ін.]. Вінниця: Нова Книга, 2002. 334 с.

#### **Методична література**

1. Канюк О.Л. Іноземна (німецька) мова (за професійним спрямуванням): навчально-методичний комплекс для спеціальності 7.13010201 «Соціальна робота». Ужгород: УжНУ, 2011. 55 с.
2. Канюк О.Л. Професійне ділове іншомовне спілкування (німецька мова): навчально-методичний комплекс для спеціальності 7.13010201 «Соціальна робота». Ужгород: УжНУ, 2011. 59 с.

#### **Інформаційні ресурси в мережі Інтернет**

1. <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/daa/brf/dis.html>
2. <https://www.dbsh.de/profession/definition-der-sozialen-arbeit/deutsche-fassung.html>
3. <https://www.hpt.at/verlagsprogramm/schulbuecher/woerterbuch-der-sozialpaedagogik-und-sozialarbeit-englisch-deutschdeutsch-englisch>
4. <https://www.dgsa.de/aktuelles-aus-der-dgsa>